

Andrzej Źaki

Cerro Ayangay

Informator Archeologiczny : badania 10, 342-343

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kciem Boško Babića. Finansowało Muzeum Narodowe w Prilepie. Pierwszy sezon badań. Stanowisko z 84 - osada XII-IV w. i cmentarzysko XIV/XV-XVIII/XIX w.

Stanowisko oznaczone z 84 położone jest na niewielkim wzniesieniu u podnóża Markowej Kuli, zajęтым obecnie pod budowę dzielnicy Warosz. W miejscu przypadkowego odkrycia szkieletów założono trzy wykopy /5 m x 5 m/, które pozwoliły określić chronologię cmentarzyska XIV/XV-XVIII/XIX w. oraz rzuciły nieco światła na charakter osadnictwa wczesnośredniowiecznego na tym terenie. Warstwa wczesnośredniowieczna została całkowicie zniszczona przez groby nowożytnego cmentarzyska, o czym świadczą zabytki wczesnośredniowieczne występujące obok nowożytnych. Zachowały się tylko dolne partie /zagłębione w calcu/ jam wczesnośredniowiecznych XII-XIV w. oraz częściowo zniszczony piec kopułowy drążony w calcu, wykorzystywany do obróbki metali kolorowych. Charakter tych obiektów oraz uzyskane zabytki ruchome - żużel żelaza i szkła - potwierdzają wcześniej postawioną hipotezę, że w tej partii wczesnośredniowiecznego osadnictwa Warosz skupiały się warsztaty produkcyjne i objekty z nimi związane.

Materiały z badań znajdują się w Muzeum Narodowym w Prilepie.

P E R U

CERRO AYANGAY

Polskie Badania Archeologiczne
Museo de Sitio "Chavimochic"
Instituto Nacional de Cultura
w Trujillo

Badania prowadził prof.dr Andrzej Żaki. Drugi sezon badań. Osiedle obronne z epoki klasycznej /tzw. okres Intermedio temprano, 210 n.e. ± 60/.

W dwu rejonach rozległego osiedla na szczycie wysokości ponad 3.500 m w górnym biegu rzeki Moche, realizowano dalsze oczyszczanie ruin z roślinności i gruzu, wykonywano pomiary budowli i niewielkie prace wykopaliskowe. W ich rezultacie rozpoznano w murach /in situ/ lub wydobyto z warstw kulturowych 14 kamiennych detali architektonicz-

nych z motywami głowy ludzkiej. Większość ich przypomina okazy znalezione tu w roku ubiegłym, niektóre jednak wykazują odchylenia stylizacyjne, szczególnie w partii oczu. Liczne były też kamienie ciosowe z dekoracją geometryczną /od zwykłych nacięć-rytów i żłobków spiralnych aż po złożone półreliefy/ oraz kamienie przypominające moździerze i żarnowy. Z innych znalezisk kamiennych na wzmiankę zasługuje duży topór z ostrzem zbliżonym do kilofa oraz mała prymitywna rzeźba przedstawiająca żabę. Ceramikę reprezentują fragmenty naczyń bez ornamentu tudzież - w niewielkim odsetku - zdobionych metalowymi pasami barwy czerwonej i białej, szeregiem wytłaczanych kółek lub większymi kolistymi otworkami. W wykopie głównym na tzw. placu II natrafiono skupisko węgla ze spalonych gałęzi olchy /*Alnus sp.*, oznacz. prof. H. Bosshard, Zurych i dr I. Brazier, Princes Risborough/.

Wydobyte zabytki ruchome, w tym ciosy architektoniczne z dekoracją plastyczną zdeponowano w Museo de Sitio "Chavimochic" oraz ukryto w wyeksplorowanym wykopie na miejscu.

W sąsiedztwie Ayangay, na górnym Moche, kontynuowano badania ruin osiedli na szczycie Arcalle i Cerro el Toro. Na pierwszym rozpoznano dokładnie zachodnią strefę zabudowy mieszkalnej i odkryto zniszczony grób szkieletowy pod nawisem skalnym, na drugim zaś ujawniono bardzo nikłe ślady domostw w obrębie murów okrężnych na szczycie I: jest to ślad czwartego osiedla satelitarnego, związanego z główną osadą na szczycie Alto el Toro III, wysokość 3555 m.

W dalszym biegu rzeki Moche, koło miejscowości Salpe, odkryto 7 nieznanych dotąd stanowisk, położonych na wierzchołkach wzniesień zwanych: Shamana, Shulgon, Pueblo Viejo vel Cantagallo, Shugar, Cauro, Cerro Grande, Carancalle, Ragache. Są to wszystko ślady osiedli obronnych lub półobronnych, niekiedy z dobrze zachowanymi murami budynków, rytami skalnymi itp.

CERRO PELON

Polskie Badania Archeologiczne
Museo de Sitio "Chavimochic", Instituto Nacional de Cultura w Trujillo

Badania prowadził prof. dr Andrzej Żaki. Piąty sezon badań. Osiedle eponimiczne kultury Pelón /epoka preklasyczna, "okres wczesny", 720 przed n.e. ± 90/

Prace będące fragmentem studiów nad fenomenami przedkolumbijskiego osadnictwa Andów, ograniczyły się do eksploracji małych, nieprzebadanych w 1975 roku odcinków w obrębie trzech arów na szczycie wysokości około 4225-4245 m n.p.m. położonym na wododziale kontynentalnym.